

ชื่อเรื่อง : “การเพิ่มศักยภาพในการพัฒนารูปแบบการผลิตสินค้าของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

INCREASING THE POTENTIAL IN DEVELOPING THE SOUVENIR
PRODUCTION FOR SUSTAINABLE ECO-TOURISM IN
NORTHEAST THAILAND

ผู้วิจัย : ทรงพล อู่อัจฉกุล
พยุงศิลป์ เปศรี
ธวัชชัย ช่างเกวียน
เพ็ญประภา เพชระบูรณิน

ที่ทำงาน : หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แหล่งเงินทุน : เงินอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณสนับสนุนการวิจัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีงบประมาณ 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ผู้ขาย-ผู้ผลิต และผู้ทรงคุณวุฒิ ในการเพิ่มศักยภาพในการพัฒนารูปแบบการผลิตสินค้าของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของที่ระลึก เพื่อการท่องเที่ยว ให้มีความสอดคล้องกับการใช้ ชนิด วัสดุ และรูปแบบสินค้าของที่ระลึกที่แปลกไม่ซ้ำใคร และการนำเอาเอกลักษณ์ของท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณี ต่างๆ มาผลิตเป็นสินค้าของที่ระลึก ที่เหมาะสม กับความต้องการของนักท่องเที่ยว การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้น ประชากรในการวิจัย คือนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่ที่มาเที่ยวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดยคำนึงถึงหลักการเหตุผลดังต่อไปนี้ นักท่องเที่ยว ผู้ขายและผู้ผลิต และผู้ทรงคุณวุฒิ ในเขตพื้นที่ 4 จังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดอุดรธานี มีจำนวนทั้งหมด 500 คน

จากการออกแบบเฉพาะทางที่ได้จากข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมได้ และการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่างๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการที่จำหน่ายสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว ประชากรในการวิจัยคือนักท่องเที่ยว

ชาวไทยที่ไปท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การสุ่มตัวอย่างแบบ Quota Sampling และ Judgment Sampling โดยคำนึงถึงหลักการเหตุผลและ สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการ กำหนดสัดส่วน และตามความมุ่งหมาย (Purposive Sampling)

ผลการวิจัยพบว่า

ด้านชนิดและวัสดุ ของสินค้าของที่ระลึกที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ชนิด วัสดุ ของสินค้าของที่ระลึกที่นิยม คือ 1) เสื้อ ผิดจาก ดันกก ไม้ไผ่ และ เชือก 2) กระเป๋า ผิดจาก กะลามะพร้าว เชือก และดันกก 3) ที่เสียบปากกา ผิดจาก เชือก กะลามะพร้าว และดันกก 4) ตะกร้า ผิดจาก เชือก ไม้ไผ่ และดันกก 5) แจกกัน ผิดจาก เชือก ดันกก และไม้ไผ่ 6) ที่ใส่จดหมาย ผิดจาก เชือก ไผ่หญ้า ดันกก 7) โคมไฟ ผิดจาก ดันกก เชือก และ กะลามะพร้าว ตามลำดับ

ด้านรูปแบบ ของสินค้าของที่ระลึกที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ควรมีการพัฒนา รูปแบบ ของที่ระลึกให้มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น มีความสอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น และ ผิดจากวัสดุ/อุปกรณ์ที่หาง่ายในท้องถิ่นนั้นๆ รวมทั้งมีการสะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามลำดับ

9

INCREASING THE POTENTIAL IN DEVELOPING THE SOUVENIR
PRODUCTION FOR SUSTAINABLE ECO-TOURISM IN
NORTHEAST THAILAND

Researchers : Mr. Songpol Oopachitakul

Mr. Phayungsil Pasri

Mr. Thawathai Changkwain

Ms. Penprapha Phetcharaburanin

Office : Bachelogy of Science Program in Medical Illustration and Audio
Visual Technology (Continuing) Program
Khon Kaen University, Thailand

Fund Source : Subsidy for Research from research support allowance, Khon Kaen
University 2007

Abstract

The objective of this research was to study the behavior of tourists, sellers and manufacturers, and scholars in developing the souvenir production for sustainable eco-tourism in Northeast Thailand. Moreover, the research aimed to study the factors affected the development of souvenirs to be corresponded to its use, kind, material and design in order to produce the appropriate souvenirs for the tourists' needs. This research was designed as a field survey research. The questionnaires were used to collect the data. The 500 research samples comprised tourists, sellers and manufacturers, and scholars from five provinces in Northeast included Kalasin, Nakhon Phanom, Sakon Nakhon, Nong Khai and Ubon Ratchathani.

The specific design was applied by using the collected secondary data and in-depth interview with the tourism officers from both government and private sectors and the entrepreneurs of souvenir production and distribution. The population in this research was Thai tourists who traveled in Northeast Thailand. The research samples were selected by using Quota Sampling, Judgment Sampling and Purposive Sampling.

The result found that according to the kind and material of the souvenirs related to tourists' needs in Northeast Thailand, the favorite kind and material for souvenir producing were 1) mat made of papyrus, bamboo and rope; 2) bag made of coconut shell, rope and papyrus; 3) pen stand made of rope, coconut shell, and papyrus; 4) basket made of rope, bamboo, and papyrus; 5) vase made of rope, papyrus and bamboo; 6) letter box made of rope, grass and papyrus; and 7) lamp made of papyrus, rope and coconut shell respectively.

In addition to the kind and material of souvenirs, most of the samples considerably agreed that the design of souvenirs should be improved to be more distinguished with the local unique and corresponded with the local culture and tradition. Moreover, the souvenirs should be made of the local materials and focused on the local wisdoms respectively.

